

Tillväxt och samhällsbyggnad
Bengt Skagersjö
Tfn direkt 08-452 79 64
bengt.skagersjo@skl.se

Plankorsnings-OLA, avsiktsförklaring från Sveriges Kommuner och Landsting. Lägesrapport 2007-03-19

Avsiktsförklaringar

Sveriges Kommuner och Landsting avser att även fortsättningsvis arbeta för en säkrare trafikmiljö på det kommunala väg- och gatunätet. Förbundens fokus kommer vad avser plankorsningar mellan gatu- och spårtrafik att ligga på dels utformningen av gatumiljön dels på skydd och regler för passage av spårområden.

Utformning av bomkorsningar i komplicerade tätortsmiljöer – VGU

Sveriges Kommuner och Landsting har 2004 tillsammans med Vägverket givit ut nya planeringshjälpmedel ”Vägar och gators utformning” (VGU) i en Utgåva I. VGU ersätter tidigare planeringsråd för väg – och gatuutformning. VGU skall vara ett levande dokument och successivt uppdateras och kompletteras. En Utgåva II av VGU kommer eventuellt att ges ut under 2007. Vidareutvecklingen av VGU bör omfatta utformning av bomkorsningar i komplicerade tätortsmiljöer och med bristande utrymme.

Lägesrapport:

Vägverket har under hösten 2006 utvärderat VGU Utgåva I för den statliga väghållningen. En motsvarande utvärdering avseende kommunerna avses göras under våren 2007. Utgivningen av VGU följer tidsmässigt Utgivningen av TRAST II, Trafik för en attraktiv stad, som planeras ges ut hösten 2007. VGU II kommer att avse rättelser och vissa kompletteringar, medan större kompletteringar och revideringar kommer att få anstå. Det är tveksamt om utformningen av bomkorsningar i komplicerade tätortsmiljöer kommer att ingå i VGU II.

Vägverket är huvudman för VGU i samverkan med Sveriges Kommuner och Landsting. Banverket bör medverka i vidareutvecklingen i denna del.

Lagar och förordningar – övergångsställen i plan med spårväg

Spårväg på s.k. gatuspår har ett stort antal plankorsningar för övrig trafik. I de stora korsningarna sker regleringen med vägtrafiksignaler. Fotgängarsignaler in-

nebär särskilda problem. Ett markerat övergångsställe har juridisk betydelse endast över den del av gatan som berör biltrafik. Vid korsningen med spåren, t.ex. i mitten av gatan, kan inte övergångsmarkeringen, som lyder under Vägmärkesförordningen (VMF), ta över järnvägslagens som ger spårburen trafik företräde. Som ytterligare komplikation kan busstrafik förekomma inom spårområdet.

Sveriges Kommuner och Landsting anser att en juridiskt tydlig och pedagogiskt riktig utformning för både fotgängare och spårvagnsförare av bl.a. Vägmärkesförordningen och Järnvägslagen är angelägen.

Lägesrapport:

En ny VMF väntas träda i kraft den 1 juni 2007. En proposition om ny VMF lades 2007-03-08. Frågeställningen i avsiktsförklaringen är inte med i den nya VMF.

Vägverket är huvudman för VMF. Banverket, SL, övriga spårvägskommuner och SKL är berörda intressenter.

Ny typ av vägskydd för spårvägstrafik - spårvägsskydd

Regelverken är olika för spårvägs- och järnvägstrafik. Spårvägstrafik sker på vägtrafikens villkor. Det finns idag inte något plankorsningsskydd speciellt avsett för spårväg. Det finns dock efterfrågan från flera kommuner om utveckling av ett sådant skydd. Sådana anläggningar finns på olika håll i Europa, men är inte godkända av svenska myndigheter. SL har med stöd av Sveriges Kommuner och Landsting hemställt om Banverkets och Vägverkets initiativ till att tekniska lösningar, regelverk, trafikantbeteende, attityder m.m. analyseras i avsikt att utveckla ett spårvägsskydd som kan godkännas för användning i Sverige.

Lägesrapport:

Ny typ av ifrågavarande vägskydd är främst en fråga för SL. Sveriges Kommuner och Landsting hr stöttat SL i initierandet av ett utvecklingsarbet, som nu pågår.

Banverket, Vägverket, SL samt Sveriges Kommuner och Landsting är berörda aktörer.

Gångpassage över lågtrafikerade stationsområden

Sveriges Kommuner och Landsting avser att verka för att en översyn kommer till stånd avseende de regler som tillämpas för korsning i plan mellan gångtrafikanter och järnvägstrafik på lågtrafikerade stationsområden, där planskilda korsningar är oproportionerligt dyra och omväg via annan planskild korsningsmöjlighet är oproportionerligt lång. Banverkets regelverk för gångpassage över lågtrafikerade stationsområden behöver ses över och diskuteras från säkerhets och från samhällsbyggnadssynpunkt.

Lägesrapport:

Ingen aktivitet är påbörjad.

Banverket samt Sveriges Kommuner och Landsting är berörda aktörer tillsammans med representativ kommun(er).